

Kas õpetajate kongress oli tulemuslik?

1. Kas möödunud nädala lõpul Viljandis toimunud õpetajate kongressil juhtus tõepoolest see, mida ajakirjanduses väideti — õpetajaskonna vastandumine ministeeriumile?

2. Millist praktilist väärtust kongress evis?

Kaarel Tarand,
haridusministri
nõunik

1) Kõik kongressil sõna võtnud kinnitasid, et nad on valmis huvide ühisosa otsimiseks ja koostööks. Ehkki öeldu ei tähenda, et vastuolusid ei ole. Kõige üldisemalt võiks vastuolusid määratleda kui soovide ja võimaluste vahelist vastuolu. Näiteks selles küsimuses, kelle kaudu koole ikkagi finantseerida. Kas peaks olema nagu praegu — palgaraha tuleb riigilt ja ülalpidamisraha kohaliku omavalitsuse käest — või teisiti? Mõnel pool ollakse valmis ise tegema, eriti seal, kus kohalikku omavalitsust usaldatakse. Seal, kus seda ei tehta, väidetakse, et ärge jumala eest andke sinna raha, sest siis ei saa me üldse midagi.

2) Arvan, et igast omaalgatuslikust organ-

iseerumisest on alati kasu, sest kutsehuvide esindusorganisatsioonide tekkimine on riigile vajalik. Iseküsimus on, kas see peaks olema seadustatud privileegidega seltskond või selgelt riigist lahutatud.

Kui rääkida hariduspoliitikast, siis on selge, et seda ei tee ainult õpetajad. Nad on osa paljudest süsteemis liikuvatest subjektidest. Keeagi ei ole kunagi väitnud, et hariduspoliitika kui selline valmib õpetajate poolt, kelle kutsehuvide tõttu ei saa see olla tasakaalustatud.

Kongress võinuks hariduspoliitika osas rohkemgi anda. Nõudmised võinuks olla pisut selgemalt formuleeritud, näiteks kas või palgapoliitikas, täienduskoolituse alal. Õpetajad oleksid võinud anda ka oma ettekujutuse sellest, missuguseid võimalusi näevad nad vajaliku raha tekitamiseks.

Voldemar Pinn,
Haapsalu
Sanatoorse Kooli
direktor

1) Mingit vastandamist ei toimunud ja seda ei olnud meil plaaniski.

Me ei otsinud vastuolusid, vaid püüdsime leida seda ühisosa, mis annaks idee edasiminekuks. Kongressil vastu võetud kolm

dokumenti on kantud sellest vaimust.

Õpetajate kongressi kokkukutsumise idee tekkis Peeter Kreitzbergi ministriks—oleku ajal. Kreitzberg leidis, et probleemide arutamiseks peab olema kindel koostööpartner, samuti — et kõik haridusotsustused oleksid ühtlasi ka õpetajate—poolset otsustused. Sellest lähtudes finantseeriti õpetajate kongressi, pandi tööle inimesed. Ja seda mitte õpetajate liidu loomiseks, vaid õpetajate kongressiks.

Haridusfoorum ja õpetajate kongress on oluliselt erinevad. Kongressil arutatakse kooli—õpetajate—õpilase suhteid, mitte aga haridusfilosoofia küsimusi.

2) Vastu võeti pöördumine Eesti Vabariigi valitsuse ja haridusministeeriumi, pöördumine haridusministeeriumi poole — mis oluliselt katab esimest ja pöördumine õpetajate kongressi poole.

Esimesena tõstatati vajadus välja töötada hariduse arengukava. Miks seda kava ei ole? On selge: kui iga nelja kuu tagant vahetub haridusministeeriumi juhtkond, ei saagi mingist süsteemsest tööst juttu olla. Tahame kindlalt sedagi, et hariduspoliitika kujuneks analoogselt riigikaitsega parteidevahelise kokkuleppe tulemusena.

Palgaküsimus ei olnud see ainus ja põhiline, nagu ajakirjanduses serveerida püüti. Küsimuse all ei ole ainult palk, vaid õpetajate sotsiaalsed (nii moraalsete kui materiaalsete) garantiide üldisemad küsimused. Olulisimaks tõusis muu: vajadus hariduse arengukava järele, õpetajate koolituse kaasajastamine, hariduse infosüsteemi väljatöötamine.